

v Jičíně ze dne 20. června 1919, jímž stěžovatel uznán byl vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 199d) tr. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody § 281, č. 5, 9a), pokud se týče 10 tr. ř. Ve směru prv uvedeném vytýká rozsudku, že nechává stranou otázku zlého, podvodného úmyslu a neuvádí důvodů, z nichž má jej za prokázaný. Než rozsudek ve směru tom vytýká ve výroku výslovně, že stát měl listivým jednáním obžalovaného trpěti škodu na svém právu »regulovati odporázení hovězího dobytka« ve smyslu předpisů tam uvedených. V důvodech pak uvádí nalézací soud výsledky hlavního přelíčení, z nichž vzal za dokázáno, že obžalovaný porážkový list padělal a předložil důvěrníku České zemědělské společnosti pro zpeněžení dobytka, »by mu tento na základě padělaného porážkového listu jeden kus hovězího dobytka poukázal.« Tento účel jednání obžalovaného opodstatňuje jeho zlý úmysl ve výroku rozsudečném vytknutý a ježto rozsudek uvádí, na jakém podkladě jej vzal za prokázaný, jest námitka stěžovatelova patrně neodůvodněna. Po stránce meritální vytýká zmateční stížnost odsuzujícímu výroku, že neprávem označuje porážkový list jako listinu veřejnou ve smyslu § 199d) tr. z. Stěžovatel má za to, že zvláštní ochrana tohoto předpisu trestního zákona poskytnuta jest toliko takovým listinám, veřejným úřadem v oboru jeho pravomoci vydaným, »jichž zneužití jest pro značnou důležitost skutečností v ní dosvědčených spojeno s nebezpečím značné škody pro toho, kdo následkem její veřejné povahy v pravost skutečností těchto důvěřuje, což o porážkovém listu tvrditi nelze.« Než nehledíc k tomu, že úpravě odporázení hovězího dobytka v době válkou způsobeného citelného nedostatku, již vyhotovování porážkových listů sloužiti má, nelze upříti značné důležitosti, že dále dle pojmu podvodu netřeba, by škoda vzešla právě tomu, jenž následkem veřejné povahy listiny v pravost skutečností jí osvědčených důvěřuje, činí zmateční stížnost pojem listiny veřejné neprávem závislým od míry důležitosti skutečností v listině veřejnou autoritou dosvědčených. Pro pojem listiny veřejné stačí, že vystavena jest veřejným úřadem neb osobou zákonem zvláště k tomu ustanovenou v oboru jich působnosti. V přítomném případě, kde jde o porážkový list vystavený okresním hejtmanstvím na základě ministerského nařízení ze dne 9. září 1916, č. 298 ř. z., jak zjevně jest z podpisu předsedy okresní rozdělovací komise a razítka okresního hejtmanství jí připojeného, nemůže býti vlastnost porážkového listu jako listiny veřejné pochybnou. Jen mimochodem budiž podotknuto, že by ostatně padělání porážkového listu a jeho použití v úmyslu uvedeném v rozsudku opodstatňovalo každým způsobem alespoň přestupek podvodu a nemohla by se tudíž zmateční stížnost žádným způsobem z důvodu jí uvedeného domáhati úplného sprostění stěžovatelova.

Čís. 93.

Opravné (moniturní) řízení. Tím, že porotci, přisvědčivše k otázce hlavní, vyloučili dodatkem některý pojmový znak trestného činu, do

otázky pojatého, a zabývali se otázkou dodatkovou, nestává se výrok poroty ani nejasným ani sám sobě odporujícím.

(Rozh. ze dne 23. října 1919, Kr I 372/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Josefa M. a Viléma N. do rozsudku porotního soudu v Chebu ze dne 4. června 1919, pokud jím byli tito stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu dle §§ 197, 200 tr. z. a zrušiv jako zmatečný rozsudek a třetí výrok porotců, sloužící rozsudku za základ, sprostil dle § 337 tr. ř. stěžovatele z obžaloby.

Důvody:

S hlediska důvodu zmatečnosti dle § 344, č. 5 tr. ř. vytýká stížnost, že mezitimním nálezem porotního soudu, jímž přes odpor obhajoby nařízeno druhé opravné řízení, bylo nesprávně použito zásad řízení, jichž dbáti je příkazem trestního řízení, zabezpečujícího obhajobu. Zmateční stížnost jest po této stránce v právu. Proti prvému výroku poroty nařízeno dle protokolu o hlavním líčení opravné řízení proto, že ponechána v odpovědi na III. a IV. hlavní otázku jména spoluobžalovaných Františka N. a Jana W. přes to, že ohledně těchto spoluobžalovaných dána byla porotci k I. a II. hlavní otázce odpověď záporná, dále proto, že porotci ze statě »Istivým předstíráním a jednáním« vyloučili slova »Istivým předstíráním«, takže nebylo jasno, zda chtěli lest vyloučiti i ohledně jednání, či zda chtěli zodpověděti otázku tak, že měla zníti »Istivým jednáním«, a posléze proto, že porotci nevyjádřili se přesně o tom, zda hodnota převyšuje 200 K. Tento postup porotního soudu byl arcí zcela správný a uznává se za takový i v zmateční stížnosti. Ohledně prvního a třetího bodu opravného řízení zhostili se porotci svého úkolu způsobem, jenž zcela uspokojil a nevyvolal žádných dalších příběhů. K bodu druhému odpověděli porotci, přisvědčivše opět k III. a IV. hlavní otázce, zase zvláštním dodatkem, znějícím »s vyloučením Istivého předstírání a jednání.« Pro tento dodatek nařízeno druhé opravné řízení, ač obhájce vzepřel se příslušnému návrhu státního zástupce. Porotní soud odůvodnil tento druhý mezitimní nález tím, že prý z výroku porotců nelze seznati, zda porotci vskutku chtěli obžalované Josefa M. a Viléma N. sprostiti. Vylučují prý sice podstatný znak skutkové podstaty, zabývají se však mimo to ještě s jinými okolnostmi skutkové podstaty a zodpovídají III. a IV. dodatkovou otázku, již přece bylo zodpověděti jen pro případ, že III. a IV. hlavní otázka budou zodpověděny kladně. Z tohoto postupu porotců lze prý usuzovati, že nezamýšleli dáti k otázce viny odpověď zápornou. Než ani tyto důvody ani jinaké okolnosti případu nebyly s to, by ospravedlnily mezitimní nález porotního soudu, jímž nařízeno druhé opravné řízení. Zákon (§ 328 tr. ř.) dovoluje porotcům, by k některé otázce jen z části přisvědčili, z části pak odpověděli záporně. Přisvědčili-li k otázce jen z části, mají obmezení krátce doložiti. Účelem tohoto zařízení jest, by porotci, shledávají-li, že některá část toho, co jest obsaženo v otázce, nebyla dokázána, nebyli nuceni z této příčiny dá-

vati odpověď zápornou k celé otázce. Jest totiž možno, že i po vyloučení dotčené části to, co zbývá, jest činem trestným a obžalovaný může potom býti odsouzen pro jiný trestný čin, než který jest obsažen v obžalobě, jakkoli o takovém činu nebyla dána porotcům otázka eventuální, ba snad ani nebyly splněny podmínky, jež pro připojení takové otázky stanoví § 320, odst. 2 tr. ř. (Storch, řízení trestní rakouské, díl II. § 201). Ježto zákon porotce po této stránce nijak neobmezuje, mají zajisté též právo, by dodatkem vyloučili i některý pojmový znak trestného činu jak v otázce jest opsán. Poskytuje se tím porotcům příležitost, by nepokládali-li některou podstatnou náležitost trestného činu za dokázanou, dali v odpovědi na jevo, že nemohou přisvědčiti k vině obžalovaného na tom trestném činu, na který zní otázka, p r o t o, že dotčenou okolnost nepokládají za dokázanou (Storch l. c.). Ponechávajíce tím, jak řečeno, porotnímu soudu k rozhodnutí, zda to, co zbývá, není snad jiným činem trestným, mohou porotci, aniž stal by se proto jejich výrok nejasným, zabývati se tím, co z otázky zbývá a co považují za dokázáno. V daném případě porotci návrhem na první opravné řízení usnesením porotního soudu o tomto návrhu a právním poučením předsedy byli co nejdůtklivěji upozorněni na to, že bez lstivého předstírání nebo jednání není viny na podvodu, na který zněla III. a IV. hlavní otázka. Vyloučivše dodatkem k odpovědi na tyto otázky lstivé předstírání a jednání, dali zřejmě na jevo, že tento podstatný znak podvodu nepovažují za dokázaný a že proto nemohou přisvědčiti k vině na podvodu. Tím pak, že zabývali se nicméně tím, co jinak z otázky uznali dokázaným, chtěli umožniti soudu rozhodnutí o tom, zda-li to, co zbývá, není snad jiným trestným činem, a tím že zabývali se III. a IV. otázkou dodatkovou, chtěli umožniti, by tyto otázky byly zodpověděny pro případ, že by porotní soud v tom, co zbylo z III. a IV. hlavní otázky, shledal nějaký jiný trestný čin, při němž by rovněž záleželo na tom, po čem byli porotci tázáni III. a IV. otázkou dodatkovou. Z řečeného plyne, že podkladem rozhodnutí musí zůstatí druhý výrok poroty. Ježto však dle tohoto výroku poroty není zde vůbec činu trestního, slušelo se stěžovatele z obžaloby sprostiti.

Čís. 94.

§ 24 zákona o tisku. Pro trestnost rozšiřovatele zabaveného článku je lhovestjno, že článek otištěn byl z tiskopisu, jenž pro článek ten nebyl zabaven. Pokusem deliktu jest, dá-li pachatel, máje vše připraveno k dalšímu tisku, prozatím zhotoviti jen kartáčový otisk a tento předloží úřadu jako povinný výtisk.

(Rozh. ze dne 23. října 1919, Kr. II 144/19.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Leona B. do rozsudku krajského soudu ve Znojme ze dne 7. července 1919, jímž stěžovatel uznán byl vinným pokusem přečinu ve smyslu § 8 tr. z. a § 24 tisk. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti č. 9a) § 281 tr. ř. Dovojuje především, že odsuzující výrok pro nedokonaný přečin dle § 24